

Handläggare
Kerstin Lundvik
Telefon: 08 508 28 744**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2025-05-20, p. 11

Metoder, definitioner och krav inom solenergi i direktivet om byggnaders energiprestanda. Förslag på författningsändringar, delredovisning av regeringsuppdrag. Rapport 2025:3

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/418

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Justera beslutet omedelbart.

Sammanfattning

Boverkets rapport redovisar vilka delar av EU-direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD) som behöver införas i svensk rätt samt vilka övergripande konsekvenser det kan få. För att underlätta framtida anpassningar föreslår Boverket ändringar i Plan- och bygglagen (PBL) och Plan- och byggförförordningen (PBF). Ändringarna innebär endast en mindre påverkan på de gällande reglerna.

Direkta ändringar i PBF handlar främst om att ta bort eller omformulera definitioner, samt att lägga till vissa nya begrepp för att ge utrymme åt kommande detaljer i föreskrifterna.

Boverket föreslår vissa ändringar i Plan- och byggförförordningen (PBF) för att hantera strängare solenergikrav, klargöra undantag för särskilda byggnader och för att skapa större handlingsfrihet. Genom att flytta detaljerade regler till föreskriftsnivå blir det möjligt att uppdatera och anpassa kraven mer flexibelt när tekniken eller direktivet förändras.

Rapporten saknar slutgiltiga föreskriftsförslag för hur EPBD ska införlivas. Boverket hänvisar till ett fortsatt arbete där merparten av de nya kraven (t. ex. exakta regler för solceller, minsta effekt, retroaktiva krav på befintliga byggnader etc.) kommer i BBR / BFS. Boverket redovisar att huvuddelen av den djupare konsekvensanalysen får vänta tills man vet exakt hur föreskrifterna ska se ut.

Förvaltningen har inget att invända emot att regleringen av solceller i framtiden föreslås göras genom föreskrifter istället för genom förordning, men vill betona behovet av god framförhållning i ändringen av regelverk.

Bakgrund

Till följd av att EU har skärpt sina regler i Energiprestandadirektivet¹ (EPBD) har Boverket fått fem uppdrag av regeringen för att implementera lagändringarna i svensk lagstiftning. Boverkets rapport *Metoder, definitioner och krav inom solenergi i direktivet om byggnaders energiprestanda* är en delredovisning av uppdraget om att ta fram underlag för hur kraven inom solenergi bör utformas för att möta EPBD bestämmelser i svensk lagstiftning samt uppdraget om att fastställa metoder och definitioner för energiprestanda enligt EPBD.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat rapporten *Metoder, definitioner och krav inom solenergi i direktivet om byggnaders energiprestanda (Rapport 2025:3)* till Stadsledningskontoret, Exploateringsnämnden, Fastighetsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden samt till Stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB.

Svar ska inkomma till kommunstyrelsen 2025-05-20.

I rapporten redovisar Boverket vilka delar av direktivet som måste införas i svensk rätt och vilka konsekvenser det kan få i stort.

Boverket föreslår ändringar i Plan- och byggförordningen (PBF) för att underlätta framtida anpassningar till direktivets krav. Även om Boverket nämner behovet av att se över Plan- och bygglagen (PBL) på en mer övergripande nivå, finns det i remissutskicket inga detaljerade förslag på ändringar i PBL.

De föreslagna ändringarna i PBF påverkar befintliga regler i mycket liten utsträckning. De syftar främst till att förbereda för mer konkreta förslag på föreskriftsnivå.

Ändringar som föreslås i Plan och byggförordningen

En del äldre energibegrepp tas bort eller justeras i PBF avsikten är att dessa i stället ska finnas i Boverkets föreskrifter (BBR² eller andra BFS³). Syftet enligt Boverket är att undvika dubbelreglering.

---

¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=OJ%3AL_202401275

² Boverkets byggregler

³ Boverkets författningssamling

PBF ska innehålla färre, men mer allmängiltiga, energidefinitioner, medan de specifika detaljerna hamnar i föreskrifter.

Vissa nya termer hämtas från direktivet (EPBD) för att möjliggöra kommande regler om solenergi. Detta kan exempelvis vara uppdaterade skrivningar om vad som räknas som "egenproducerad solenergi" eller "tekniskt system" som senare preciseras i föreskrift.

Boverket föreslår justeringar i PBF-texter som ger rättsligt utrymme för mer omfattande regler om solenergi i föreskrifter

Konsekvenser som Boverket pekar på för kommande föreskrifter

När definitioner lyfts ur Plan- och byggförordningen (PBF) och in i Boverkets författningssamling (BFS) blir det enligt Boverket enklare att justera krav och beräkningsmetoder vid behov. Samtidigt sprids reglerna över flera föreskrifter, vilket kan göra det svårare för byggaktörer och kommuner att få överblick. Boverket nämner därför att man överväger att samla de gemensamma bestämmelserna i en särskild föreskrift.

Boverket meddelar att de kommande föreskrifterna kan omfatta krav på minsta installerad solcellseffekt, krav på att redovisa solcellsinstallationer och krav på att tak eller fasad ska förberedas för solceller.

Boverket framhåller att valet av regleringsmodell, enligt förslaget, inte bedöms ha någon väsentlig samhällsekonomisk betydelse. Grundligare konsekvensanalyser (ekonomiska, praktiska m.m.) görs först i samband med att de exakt utformar föreskrifterna. Då klargörs t.ex. kostnader för fastighetsägare och eventuella stöd eller undantag.

Byggnader med kulturhistoriskt skydd kommer inte längre att vara helt undantagna från energikraven. De kommande föreskrifterna ska enligt Boverket ge en tydligare vägledning för hur man hanterar undantag. Boverket påtalar att ändringarna i PBF möjliggör detta, men själva detaljerna kommer i föreskrifterna.

Genom att förlita sig mer på föreskrifter i stället för att ha allt i förordningen, menar Boverket att Sverige snabbare kan införliva nya EU-krav utan att gå via förordningsändring varje gång.

Specifikt om solenergi

Artikel 10⁴ i det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD) ställer skärpta krav på att installera eller

förbereda för solenergi i både nya och befintliga byggnader. Det omfattar bland annat:

Nya byggnader

Medlemsstaterna ska säkerställa att nya byggnader utformas för att tillvarata sin solenergipotential, t.ex. genom lämplig takkonstruktion och placering för solceller.

Obligatorisk solenergi

Direktivets målsättning är att offentliga byggnader (till exempel byggnader som ägs eller används av myndigheter) ska få obligatoriska solenergikrav innan motsvarande krav ställs på andra byggnader. Det kan handla om installerad solcellseffekt, förberedelse av tak/fasad eller att solceller faktiskt sätts upp.

Tidsplan och undantag

Artikel 10 anger etapper för när byggnader, både offentliga och privata, successivt måste uppfylla kraven. Vissa undantag får införas för byggnader där det tekniskt eller arkitektoniskt inte är rimligt att installera solceller.

Solenergikrav och mer preciserade minimikrav för befintliga byggnader kommer i nästa steg (föreskriftsförslag). Boverket avser då att göra mer genomarbetade konsekvensutredningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har inget att invända mot att en större del av regleringen av solceller i framtiden föreslås göras genom föreskrifter istället för genom förordning, men vill betona behovet av god framförhållning i ändringen av regelverk. Installation av solceller kan för den enskilde aktören innebära en avsevärd investering och ett risktagande vad gäller anläggningens ekonomi, och det är viktigt att regler och förutsättningar är stabila över tid.

Skyddade byggnader undantas inte längre helt från energikrav, men hur de anpassade reglerna ska utformas är oklart. Även om förslagen stämmer med EU:s och Sveriges mål om minskade utsläpp, riskerar vissa aktörer att vänta med investeringar tills reglerna blir tydligare. Samtidigt innebär beslutsprocessen för föreskrifter mindre politisk insyn, vilket kan göra det svårt för allmänheten och branschen att påverka i tid.

Förvaltningen anser att det är viktigt att remissinstanserna får tillräckligt med tid att gå igenom och lämna synpunkter på Boverkets slutliga förslag till föreskrifter, eftersom direktivet är omfattande och genomförandet i svensk rätt sker i flera steg och i olika dokument. Flera av Boverkets regeringsuppdrag löper

parallellt, vilket innebär att nya krav och definitioner kan införas i både lagar, förordningar och föreskrifter.

Förvaltningen vill betona att en rättssäker och ändamålsenlig övergång till nya regler kräver att aktörer som kommuner, fastighetsägare och branschföreträdare i god tid får sätta sig in i den nya regleringen och anpassa sina rutiner efter de nya förutsättningarna.

Anna Hadenius
Förvaltningschef
Miljöförvaltningen

Malin Tärpefur
Avdelningschef
Miljöförvaltningen

Bilagor

1. Rapport Metoder, definitioner och krav inom solenergi i direktivet om byggnaders energiprestanda.pdf